

Конспект за изпит по Международно публично право

№	Въпрос
1	Понятие, същност и характерни особености на международното публично право (МПП).
2	Съдържание и форма на международноправните норми. Диспозитивни и императивни норми.
3	Международното право в древността и средновековието. Международното право на средновековна България.
4	Възникване на класическото международно право. Възникване и развитие на съвременното международно право. Развитие на международноправната наука в България.
5	Понятие за източници на международното право. Особенности на нормотворческия процес. Видове източници на международното право.
6	Понятие, видове, структура и наименование на международните договори. Ролята на международния договор в съвременното международно право.
7	Международен обичай. Създаване. Доказване.
8	Общите принципи на правото. Юридически задължителни актове на международните организации.
9	Спомагателни правни способности за установяване съдържанието на международноправните норми. Решения на Международния съд и международните арбитражи. Национално законодателство.
10	Резолуции на международни конференции и международни организации. Ролята на международноправната доктрина.
11	Кодификация и прогресивно развитие на международното право.
12	Теории за съотношението на международно и вътрешнодържавно право. Взаимни влияния между национално и международно право. Трансформиране на международноправните норми във вътрешнодържавното право.
13	Взаимодействие между вътрешното и международното право съгласно българското законодателство.
14	Понятие и предпоставки за международна правосубектност. Видове субекти.
15	Държавата като субект на международното право. Правосубектност на унитарните и съставните държави.
16	Правосубектност на нациите в процеса на национално-освободителна борба.

17	Правосубектност на международните организации. Неправителствени организации.
18	Особени случаи на правосубектност.
19	Проблемът за правосубектността на индивида.
20	Понятие за международно признаване. Политическо и правно значение на международното признаване. Форми на признаването.
21	Правни последици на признаването. Видове признаване според обекта на признаването. Ролята на международните организации за международното признаване.
22	Понятие за международно правоприемство. Правоприемство по отношение на международни договори, държавна собственост, архиви и дългове.
23	Правоприемство относно членство в международни организации. Правоприемство между международни организации.
24	Еволюция на общите правила на международното право относно мирното уреждане на международните спорове.
25	Определение на международен спор. Видове международни спорове. Политически и правни средства за уреждане на международните спорове.
26	Преговори и конференции. Добри услуги и посредничество. Международна анкета за установяване на факти. Помирителна процедура.
27	Международен арбитраж.
28	Международен съд на ООН. Структура на съда. Компетентност. Правила на производство. Съвещателни мнения.
29	Международна отговорност. Понятие. Нарушение на международно задължение като основание за международна отговорност. Вменяемост. Вина.
30	Видове международна отговорност. Обстоятелства, изключващи отговорността.
31	Отговорност за щети, причинени от действия, които не са забранени от международното право. Отговорност на международните организации. Международна наказателна отговорност на индивида.
32	Възникване, развитие и кодификация на правото на международните договори.
33	Сключване на международния договор. Обикновена процедура. Пълномощия, приемане на текста, подписване, утвърждаване, ратификация, присъединяване. Опростена процедура.
34	Резерви и тълкувателни декларации. Депозиране, публикуване и регистриране. Тълкуване, поправки и ревизия.
35	Влизане в сила на международен договор. Временно или частично прилагане.

36	Спазване на международния договор. Гаранции.
37	Териториално действие. Действие на договорите спрямо трети страни. Прилагане на последващи договори относно същия предмет.
38	Недействителност и нищожност на международен договор. Прекратяване и спиране действието на договора.
39	Делимост на договора. Процедури за обявяване недействителност, нищожност, прекратяване, спиране и оттегляне.
40	Едностранни международноправни актове. Видове и правна сила.
41	Държавни органи за външни отношения. Класификация. Държавни органи за международни отношения в България.
42	Дипломатическо представителство. Установяване, рангове, функции.
43	Привилегии и имунитети на дипломатическото представителство.
44	Начало и край на мисията, привилегии и имунитети на ръководителя и персонала на дипломатическото представителство. Класове и рангове.
45	Задължения спрямо приемащата страна. Привилегии и имунитети в трета страна. Дипломатически корпус.
46	Привилегии и имунитети на постоянните представителства на държави при международните организации. Мисии на постоянни наблюдатели. Специални мисии.
47	Консулски представителства. Функции. Правен статут на представителството.
48	Консулски класове. Патент и екзекватура. Консулски окръг. Консулски привилегии и имунитети. Почетни консули.
49	Международни конференции: понятие, организиране, процедурни правила, правен статут на участниците в конференциите. Политическо и правно значение на актовете на международните конференции.
50	Международни организации. История. Определение. Структура, компетенции и бюджет на международните организации.
51	Правна природа и международноправен статут на международните организации. Привилегии и имунитети на международните организации.
52	Международни длъжностни лица. Правен статут, привилегии и имунитети. Гаранции.
53	Универсални международни организации. Общество на народите. Организация на обединените нации-история на създаването.
54	Членство в ООН. Първоначални и присъединили се членове. Изключване, временно прекратяване на членството и напускане на ООН.

55	Главни органи на ООН. Съотношение на компетенциите на Общото събрание и Съвета за сигурност.
56	Системата, предвидена в Устава на ООН за поддържане на международния мир. Мироопазващи операции на ООН.
57	Международноправен режим на употребата на сила.
58	Специализирани организации от системата на ООН. Взаимоотношения с ООН.
59	Регионални международни организации: с обща компетентност, по политически въпроси и безопасност, за икономическо сътрудничество.
60	Международни неправителствени организации: международноправен статут и правна природа. Форми на участие на неправителствените организации в дейността на ООН и други междудържавни организации.
61	Универсална защита на правата на човека в системата на ООН. Основни положения в Устава на ООН. Международноправни актове, приети от Общото събрание на ООН. Международноправна защита на гражданските и политическите права. Международноправна защита на икономическите, социалните и културните права.
62	Регионална европейска система за защита на правата на човека. Международноправни актове на Съвета на Европа.
63	Населението според международното право. Понятие и съставни части - граждани и чужденци.
64	Международноправна уредба на правото на гражданство. Закрила на лицата без гражданство (апатриди).
65	Международноправна защита на бежанците и гарантиране на правото на убежище. Понятията „бежанец“ и „право на убежище“. Видове убежище.
66	Понятие за територия според международното право. Видове. Държавна територия-определение и състав. Способи за придобиване на държавна територия и териториални изменения.
67	Държавни граници. Установяване и изменение. Режим на преминаване. Гранични въпроси в мирния договор на България от 1947г. Режим на държавната граница на Република България.
68	Международноправен статут на Арктика и Антарктида. Неутрализирани, демилитаризирани и безядрени зони.
69	Понятие за международни реки. Режим на международно корабоплаване . Неплавателно използване.
70	Международноправен режим на корабоплаването по река Дунав. Дунавска комисия.
71	Международни канали. Основни принципи на правния режим. Режим на корабоплаване в по-важни канали.

72	Международно морско публично и международно морско частно право. Кодификация на международното морско право. Основни актове и международни организации.
73	Видове морски пространства. Вътрешни морски води. Териториално море. Прилежаща зона.
74	Режим на островите и на проливите, използвани за международно корабоплаване.
75	Континентален шелф - правен режим на морските дейности. Делимитация на шелфа. Открито море. Свободи на откритото море. Опазване и използване на живите ресурси в открито море.
76	Изключителна икономическа зона. “Международен район” на морското дъно.
77	Държави в неблагоприятно географско положение. Архипелажни води.
78	Възникване и развитие на международното въздушно право. Източници. Правен режим на полетите над държавна територия. Полети над открито море, международни проливи и архипелажни води.
79	Международна защита на дейността на международната гражданска авиация. Международни организации.
80	Източници на международното космическо право. Правен режим на космическото пространство и небесните тела. Отговорност за щети, причинени от космически обекти.
81	Правен статут на космонавтите и космическите обекти. Роля на ООН и на други международни организации в кодификацията на международното космическо право.
82	Международно екологическо право - предмет, възникване и източници.
83	Обекти на международна защита- основни правни актове. Международни организации.
84	Понятие за международно икономическо право. Международно право на развитието.
85	Право на международната търговия.-актове и институции.
86	Международноправна уредба на паричните и финансови отношения. Международни институции.
87	Правни последици от обявяването на война. Пространствени предели на военните действия. Участници във военните конфликти. Военна окупация. Защита на жертвите от войната.
88	Въоръжени конфликти от немеждународен характер.

Библиография

Основна:

- Анцилотти Д. Курс международно право. М. Изд-во иностр.лит. 1960.Иванов
- Видин, Благой - Проблеми на промугацията на международните договори. в сп.Съвременно право 1996 бр. 1 с. 41-50.
- Видин, Благой, Международно публично право .Обща част. София:Университетско Издателство “Св. Климент Охридски”,1996 и 1999. 313с.
- Видин, Благой, Убежището в международното право, София, 2011 г.,
- Видин, Благой, Международноправен режим на употребата на сила, София, 2011 г.
- Видин, Благой. Система на ООН за поддържане на международния мир, мироопазващи операции и употреба на сила. – Съвременно право, 2000, № 6, с. 44-56.
- Видин, Благой. Понятие за мироопазващи операции на ООН в сборник «Европейското бъдеще на България, правни аспекти», УНСС, 2012 г., с. 18 - 30
- Международни отношения. Международно право. Дипломация. Енциклопедичен речник. С.Сиела. 2001. 351с.
- Владимиров, Иван, Международно публично право. 1993.
- Кутиков, Владимир. Общо учение за едностранните междудържавноправни сделки. - Год. СУ, 41, 1945-1946, с. 1-97.
- Кутиков, Вл.(ред.) Сборник международни актове и договори. С. Фонд за подпомагане на студенти, 1948, 650 с.
- Международно публично право. Сборник документи и нормативни материали (в два тома). Съст. Стефанова Сл. и Михайлов Н. С. СУ. 1974.
- Пенков, Сава. Международни договори на България (681-1947). Издателство Жорж Неф.София-Женева-Париж. 1992.
- Радойнов, Петко. Съгласуване на вътрешнодържавното и международното право. С. Наука и изкуство, 1971, 177с.
- Троева, Татяна. Място и развитие на помирението в системата на мирните средства за уреждане на международните спорове.
- Международни отношения, 1981, № 6, 24-34.
- Тункин, Г.И., Теория международно право. М. Изд."Межд.отношения", 1974.
- Янева, Емилия В., Правосубектност и договорна правоспособност на универсалните международни организации. Правна мисъл, 1984, № 2, 38-52.
- Янков, Александър, Организация на обединените нации. Правна същност и международноправен статут. С.НИ. 1965 330с.
- Friedmann W. - The Changing Structure of International Law. Columbia Univ. Press.N.Y. 1964.
- Green M. - International Law. Law of Peace. L. 1973.

Harris David, Cases and Materials on International Law, Sweet & Maxwell; 7th Revised edition edition (31 May 2010)

Jenks C.W. - A common law of mankind. L. Stevens.1958.

Kelsen H. - Principles of International Law. 2nd ed. Holt, Kinehart and Winston Inc.,1967.

Kunz J. - The Nature of Customary International Law. AJIL v. 54(19553).

O'Connell D.P. - International Law. London,Stevens, N.Y."Oceana", 1965.

Martin Dixon, Robert McCorquodale, Sarah Williams, Cases and Materials on International Law, OUP Oxford; 5 edition (19 May 2011), 768 pages

Reuter P. - Droit international public. Paris, 1968.

Shaw, Malcolm N., International Law, Cambridge University Press; 6 edition (November 24, 2008), 1708 pages

Допълнителна:

Янков, Александър. Резервите в декларациите за приемане задължителната юрисдикция на Международния съд и тяхното влияние върху компетентността на съда. - Год. СУ. Юрид.фак. 52, 1961, № 1, 453-598.

Янков, Александър. Предела на договорната правоспособност на ООН. Правна мисъл, 1963, № 3, 34-51.

Ago R. - Positive Law and International Law. AJIL v.51.1957 №4.

Akehurst M.A. - A modern introduction to International Law. London. Allen and Unwin.1970.

Barkin M. - Law without sanctions.Order in primitive societies and the world community. New Haven&London. Yale univ.press 1968.

D'Amato A.A. - The concept of Custom in International Law. Ithaca and London. 1971.

Friedmann W. - Legal Theory. London, Stevens, 1960.

Дата: 12.06.2023г.

Съставили:

Проф. д-р Благой Видин
Гл. ас. д-р Паунита Петрова
Ас. Димитър Гочев

Приет на ФС с протокол № 9/20.06.2023 г.